

ПИЈЕМОНТ

ДИРЕКТОР: Бранко Божовић

Основач: ЉУБОМИР С. ЈОВАНОВИЋ

УРЕДНИК: Коста М. Луковић

Турска и Немачка

— Шта се спрема на Босфору? —

Док се на Висли, Сану и Дрини одлучује о новој карти Европе, дотле се на Босфору дешавају занимљиве и значајне ствари..

Цариград, данас, даје утисак немачке вароши. И на Порти, и у марини и у сувоземној војсци, и на улицама и у кафани, свуда се осећа свемоћни утицај Немаца. Примивши од немачке владе, у почетку европског рата, повећу субвенцију за позивање под заставу великог дела турских трупа, Енвер паша је отиснуо османлијски државни брод германском матицом.

И шта данас видимо?

1. — Видимо да на свима турским бродовима командују Немци, пошто су енглески марински инструктори отпуштени.

2. — Видимо да се, крај улаза у Босфор од Црнога Мора, постављају нове батерије, ограде од жица, курјачке рупе и ровови.

3. — Видимо да су Дарданели затворени без знања и одobreња великог везира.

4. — Видимо да се из Немачке стално довози злато и муниција. Злато се претапа у лире, а муниција се утоварује у ратне бродове који се стално налазе под паром и чекају свакога часа наредбу да крену.

То је лице Цариграда. То је званичан, Енверпашином самовољом зауздани Цариград.

А наличје? А народни, незванични Цариград? Шта ту видимо?

1. — Видимо нездовољне официре који протестују против фаворизирања немачких официра од стране Енвер паше.

2. — Видимо оскудицу и глад због прекинутог увоза из Русије и Румуније. (Пре неколико дана, гомиле гладнога света разрушиле су магацине и повадиле храну уз равнодушно посматрање власти).

3. — Видимо масу увиђавних патријота који преклињу Енвер пашу да нареди демобилизацију војске и спасе Турску од очевидне пропasti.

4. — Видимо муслуманска изасланства из разних крајева Европе, која траже да Турска не удеће у рат, и прете да ће прекинuti сваку везу са својом Отаџбином ако победи самовоља пустоловног министра војног.

И док се све то дешава у Цариграду, дотле се на Црном Мору утоварују у немачке бродове војници, топови, муниција и профијант. Што је најинтересантније, све се то дешава на очиглед руским и енглеским парабродима!

Због оваквог провокаторског држања немачких официра, добро обавештени цариградски дописник „Руског Слова“ пише: „Екипаж вели-једног час другог.

ких ратних бродова састављен је искључиво од Немаца, обучених у турску униформу. Није искључена могућност — тако бар сви мисле у Цариграду — да ће, ако се Турци буду колебали, ескадра која се налази непрестано под паром, истаћи немачку заставу и отпочети рат у име Немачке. У томе нема ничег невероватног. Турски катери, који стражаре на цариградским пристаништима, већ су заменили турску заставу немачком и њима управљају Пруси. Пощта и телеграф у рукама су Немаца. Цензура је немачка. Управник пристаништа — Немац. Обалским батеријама командује Немац“.

„Па и сам Цариград постао је сада отворено немачка варош. Преко целог дана ратни бродови споразумевају се сignalima са градом. На галатском торњу и дању и ноћу непrekидно ради немачки радиотелеграф, а ноћу се варош и немачки бродови споразумевају светлосним сигналима, а немачки катер добро прати сваки покрет иностраних бродова“.

„Цариград је постао јавна немачка колонија. Из Цариграда беже сви Европљани, који очекују катастрофу свакога часа. Само се Немци у турским костимима и црвеним фесовима, осећају овде потпуни домаћини“.

„Зашто Турска, или тачније реји Немачка, оклева? Још није све готово. Још нису све трупе превезене онамо где су одређене. Још нису сви топови намештени онде где хоће да их наместе..“

„Последња реч — завршује дописник — још није изгворена, али она може бити изговорена свакога секунда. Нека је та реч за Турску и лудост, али они који сада по диктанту Немачке управљају Турском довољно су луди..“

„Из бојне линије
„Бомба“
Из једне чете, после победе на Церу, би одређен један бисшар и храбар Мачванин да извиди где се налази немачки пријатељ. Мачванин се завргну брзомешком, и пође храбро тамо где га око ноге понеше.

Обилазећи поља и дубраве, удари преко брежуљака и, на врху једнога ћутика, изби истовремено кади два мађарска хусара. Није имао времена да пуца. Хусари налешеши као гладни шакали, сабља-ма на Мачванина, који се јуначки бранио бајонетом на пушци, парирајући ударце час узлузи Србије, пише пре два

Видећи да му је узалудна борба против тешких и дугачких сабљетина хусарских, Мачванин клекну на колена и једном руком брзо извади из торбе заспаруг са сиром, издигне га изнад главе и зламну да га тресне о брег. Избезумљени од страха, Хусари побацаше сабље и као ветар дунуше низ брег, ви-чући.

— Бомбе, бомбе! ..

дана: „Када Европа буде могла да направи слободан биланс догађаја, избиће на ви-дело сва величина улоге коју је Србија играла“. А када буде дошло до прављења тога „слободног биланса“, наш ве-ковни идеал о коначном Ослобођењу и потпуном Уједињењу Јужних Словена постаће стварност. На то се, како изгледа, неће морати још дуго да чека.

Оваква би манифестија била протест слободне Швајцарске, којој је такође гарантована неутралност, против грубог насиља, које је извршила Немачка газећи белгиску неутралност.

Уметност и рат

— „Сликар победа цара Виљема“ —

Француски су листови јавили, да се познати уметник Франсоа Фламан спрема да пође на бојиште, да скицира поједине сцене за слике битака. Немци нису хтели да заостану иза својих противника, те су и они поручили једном свом сликарку да дође и скицира њихове победе.

Тај срећник зове се Георг Шебел а њоси звучну титулу „Сликар победа цара В. В. Цара и Краља“.

Шта ли ће јадни Георг Шебел скликати, кад му цареве „победе“ дају тако мало материјала!

Есад пријатељ српски

— Писмо Есад паше српској влади. —

„Руское Слово“ има извештај, да је Есад паша известио српску владу, да је изабран за председника албанског сената и главнокомандујућег војске у Албанији.

У исто време, Есад паша уверава Србе о свом добром расположењу према њима и саопштава, да узима под своју заштиту све Србе који живе у Албанији.

Француски одговор

— Бојкотовање немачких књижевника и научника. —

Како одговор на познати манифест немачких књижевника и научника, у коме се правдају немачка варварства у Белгији и Француској, Французи су почели искључивати из својих удружења оне Немце, који су потписали тај манифест.

Тако је париско друштво драмских и оперских писаца решило да избрише са својих спискова Хауптмана, Судермана, Сигфрида Вагнера и неколико других.

Француска Академија Наука искључила је своје почасне чланове Вунта, Харнака и Либмана.

Изгледа да ће и Енглези поступити исто тако. Бојкот свега што је немачко, нагло се шири по Европи.

Прво тромесечје

Резултат досадашњег ратовања

Јуче се навршило три месеца од како је Аустро-Угарска паметнула Србији рат.

Резултатом досадашњег ратовања, које је прогутало много племенитих родољуба, Србија може бити потпуно задовољна. Аустријска „Strafexpedition“ претвара се, лагано, у слабо отпорну дефаизиву према Србији. Један део нашех трупа налази се, од пренеколико недеља, у Босни.

Наши моћни пријатељи и савезници признају, да је Србија у овом рату извршила врло значајну улогу. Примивши против себе једну трећину аустријске војске, Србија је својом моћној заштитници Русији и овојим савезницама Енглеској и Француској у великој мери олакшала операције против губитака монитора и топовијача, које су упловиле у реку Изер. Та флотила нанела је Немцима страховите губитке, преко 5.000 мртвих и рањених. У опште, Немци су у овим борбама претрпeli велике губитке.

Под Варшавом

— Несућен поклон цару Виљему. —

Код многих немачких војника, који су пали пред Варшавом, наћене су дописне карте адресоване њиховој родбини. Скоро у свима војниција јављају својима, да ће 2. октобра ући у Варшаву, јер су немачки официри решили, да цару Виљему спреме поклон за рођендан.

Сем тога, Немци су међу польским становништвом протурали гласове, да ће 5. октобра ући у Варшаву. Да ли су и они позвали гости на свечану вечеру у Варшаву, као што су то урадили Аустријанци под Београдом?

Ситуација

— Кратки извештаји са свих бојишта. —

Београд, 15. октобра. Црногорске трупе заузеле су Кобиљу главу, јужно од Автовца. Заплењен је један топ и доста коња.

У Польској се воде велике борбе. Фронт се простира на 100 километара. Немци уступају на свима тачкама, а Руси их гоне у стопу. Немачки су губитци веома велики како у људима, тако и у ратном материјалу. У Галицији аустријски отпор нагло слаби. У Источној Прусији одбрана је један топ и доста коња.

Између мора и канала Ла Басе воде се одлучне битке, које Немци сматрају за најважније у овом рату. Немци напредују код Думида и Ла Басе, а Французи код Њупора и Армандијера. Ко у овој битци победи можи ће да заобиђе непријатељско крило. —

Савезничке операције веома помаже енглеска флотила монитора и топовијача, које су упловиле у реку Изер. Та флотила нанела је Немцима страховите губитке, преко 5.000 мртвих и рањених. У опште, Немци су у овим борбама претрпeli велике губитке.

Ситуација је веома повољна.

Швајцарци за Белгију

— Манифестија за белгиске јунаке. —

Како јавља „Циришка Пошта“ неколико швајцарских кантонова изразили су жељу, да федерални савет приреди једну манифестију у част Белгије.

Овогодишња ћачка чета најзанимљивија је од свију досадашњих. Занимљива је многобројношћу, а занимљива је и по старости и друштвеном положају оних, који у њој служе. По старости заступљене су све класе почев од најмлађих овогодишњих регрутa, па све до „старих“, који су премијери већ толико семестра, комисија и супер-ревизија; по друштвеном положају заступљене су сви редови, који имају права на ћачку чету, почев од дипломира-

них факултетлија па до недуучених гимназиста и „ратараца“.

Скопље је варош, која је за све време рата имала своје позориште. Ма да је позоришна зграда изгорела и ма да су чланови скопљанског народног позоришта привремено распуштени, чланови сада играју сами у својој режији и за свој круж. Репертоар је врло добар (махом национални комади) а посета одлична.

Р.

У очи рата

Сеоба странаца из Цариграа —

Из турске престонице иселили су се скоро сви страни поданици, сем Немаца и Аустријанаца. Енглеско и руско посланство помагали су својим поданицима, да отптују, те су за подвуз издали велике суме новаца.

Страна посланства не крију, да је рат са Турском неизбежан и да положај странаца у Цариграду није сигуран.

Према „Сабаху“ број Енглеза и Руса, који су напустили Цариград износи преко 4.000. Како је велики број трговина био у рукама странаца, то је у трговини настao велики застој.

Мађари и рат

Писмо једног очајног [Мађара].

Чим су Аустријанци претрпeli пораз у Галицији, одмах се појавило питање о Хабзбуршком наслеђу. Али Мађари никако не би имали воље, да се та подела изврши између победилаца Аустро-Угарске, а без обзира на њихове жеље. И ако се већина мађарских грађана још налази у редовима аустро-угарске војске, мађарски државници покушавају да код противника створе земљиште за евентуално одржање интегритета краљевине Србије.

„Журнал де Женев“ публиковао је необично интересантно писмо једног Мађара, видног члана независне партије. Писац тога писма тврди, да Угарска за рат има да благодари само интригама графа Тисе. Мађарски народ, вели, није хтео рат, него га је преварила његова влада, а ћутаје само зато, што су власти на све могуће начине спре-

чавали угарски народ, да не каже своје мишљење о рату.

— Било да Немци победе, или буду побеђени, ми осећамо страх од тог рата, страх за наш опстанак као слободног народа. У првом случају, тј. ако победе Немци, ми ћemo још теже осетити тежину пруског утицаја. У другом, Угарска ће бити распарчана и иде на сусрет скорој пропasti.

Положај је трагичан. Али, можда, Француска и њени савезници ће на време разумети, да је могућ споразум са Угарском, да, ако Мађари престану да се боре за ствар коју не могу назвати својом, они могу на самом бојишту пружити руку својим садашњим противницима.

Ако Француска и њени са-

везници пристану да загарантују неприкосновест наше територије и независност од Аустрије, њима ће бити лако да нас привукну на своју страну. Угарска ће пристати на све жртве које буду тражене од ње.

Измирење са Србима и другим словенским „народима“ ће бити тако тешко, као што то мисли дипломатија. Ко зна можда ће опозиција, кад буде свесна својих интереса, узети у своје руке народно преуређење и довести до жељеног свршетка.

Мађари ће наћи ослонац, којим ће се поносити, а Француска и њени савезници верног и лојалног пријатеља, који за собом има дугу и крваву историју.

Са нашег ратишта

НОВ АУСТРИЈСКИ ПОРАЗ

Ваљево, 15. октобра

Тринаестог октобра непријатељ је после снажне припреме, пешадијском и артиљеријском ватром отпочео напад од Преког Пута ка селу Равњу и од Ноћаја ка селу Раденковићу. Све ове нападе наше су трупе одбиле и нанеле непријатељу велике губитке. Нарочито су страдале оне непријатељске трупе које су нападале у правцу села Раденковића. На овом месту, на 100 метара пред нашим рововима, избројано је преко 200 непријатељских лешева.

НА ДРИНИ, САВИ И ДУНАВУ

Ваљево, 15. октобра

На освајалим фронтовима није се пишта значајније десило

БОМБАРДОВАЊЕ КОТОРСКИХ УТВРЂЕЊА

Цетиње, 14. октобра

Артиљеријска акција против которских утврђења продужава се с успехом. Велико утврђење над Котором, Врмац, готово је уништено, све куполе и кавамати на њему онеспособљени су. Један метак из наших топова погодио је јуче по подне барутни магацин на Врмцу и бацио га у ваздух.

НА ХЕРЦЕГОВАЧКОМ ФРОНТУ

Цетиње, 14. октобра

На херцеговачком фронту напредујемо према Гацком. Јуче су заузети важни положаји код Гацкога: Кобиља Глава. Том приликом зацељено је доста ратног материјала. Неаријешељ је имао прилично губишика.

ла прижељкивао славуј од луде среће нудила се зvezдама да је љубе. Сад само задрхти под ноћ, очекујући самрт. Птице ћуте у својим мокрим гнездима и не пошиљајући на зелено жбуње.

Како је црно у долини под Букуљом! Шумарци све тамнији, нестаће скоро и тог златасто-бакарног сјаја. Ђуте мокра жуте дрвећа као замишљени шедравани више којих излази сунчев колут. Свуд осећам влажни даг земље, коју походи јесен. Како жалосно пиште пробуђене птице, шаљући једна другој чејњиво дозивање: „Дођи, ох дођи!“...

У одблеску једног таквог јутра, када је златно-модри перваз ивичије јесење облаке изнад мрке Букуље, чија се шума величествено гибала као тело љупке младе девојке, дошао је он са положаја, сав у усиреној крви. Као да се стидио свога унакаженог лица, ћутаје је чекајући да му се оперу ране. Очи његове, дубоке, влажне, кадифасте, говориле су

о страхотама које је проживео. Поглед му је био уморан, чудно тајанствен а кад су му и последњи трагови крви отпали с лица, указа се лепа глава.

Лице му је било живи израз памети и хладнокрвности; спокојно и непомично. Очи су, у своме понору, паклени огањ скривале. Црна коса, као кедрова шума у даљини, имала је сјај мирне, бистре воде у хладу тамно-зеленог лишије.

Кад су га спустили у постељу болног од рана, причао ми је о страхотама, које је проживео. Опижго се радошћу кад год би се дотакао српског хероизма, а лица и усне зажаривале су се као вечерње небо. У његовим минулим мукама оцртавала се велика душа, која је певала химне Победи и била испуњена величанственом надом.

Глас и цео лик његов изазивали су сећање на једног, исто тако црног као ноћ, кога сам некад срвала на далеком југу, чији је

Дневне вести

Народна Скупштина

Јављају нам из Ниша, да ће Народна Скупштина одржати своју прву седницу у Нишу 25. октобра. Велики број народних посланика већ је стигао у Ниш.

За престоничку сиротињу

Од прилога које су Русија, Француска и Енглеска послале Србији, половина ће се, како сазнајемо, уступити Општини Београдској као помоћ за породице сиромашних војничких обвезника.

Болнице у унутрашњости

До сада је у унутрашњости Србије, укупно у старим и у новим крајевима, образовано 83 болница. Од ових болница, један мали део до сада, у опште, није ни имао рањеника.

Пореза у Новој Србији

Министарство Финансија донело је решење, по коме су сви општински судови и у Новој Србији, дужни, да за суме, примљене од пореских обвезника у злату, означају у књижицама пореских обвезника да су примљене у злату.

Општински председници, благајници и деловође, који би противно овоме наређењу поступили, биће кажњени.

+/ Милутин Глишић

Честити дом Глишића приложио је на олтар Ослобођења још једно своје чељаде. У последњим борбама у Босни погинуо је храбро Милутин — Руја — Глишић, бивши порезник, књиговођа Официрске Задруге, резервни потпоручник, брат потпуковника Душана Глишића, команданта пешадијске подофицирске школе у Скопљу.

Слава доброме и храброме „Рују!“

Пажња читаоцима

У сутрашњем броју „Пијемонта“ изађиће величанствен опис битки на Дрини од Анри Барбија, ратног дописника париског „Журнала“.

Медицинари у болницама

У осамдесет и три резервне болнице у Србији на раду је, сем довољног броја лекара и

глас имао звук Ангелусових звона а лик био лепши него сјај зорњаче...

Аранђеловац.

Даринка М. Одавићева,

студент философије.

Борба око Власенице

— Први период борбе. —

(Из „Ратног Дневника“)

Од Романије према северу настаје велика просторија, која се пружа чак до иза Власенице, и која захвата већи део земљишта између средњег тока Дрине и Босне. Та просторија, која се с Романије у целини види, има изглед простране равнице, у којој се само ређе виде мања, усамљена област, узвишења, која према северу постају све чешћа, и дају изглед заталасане морске површине. У јужном делу, око Гласинца, у шуми се чешће виде мањи пропланци, који су већим де-

лом обрађени и насељени. У северном, вишим делу, пропланци су све ређи, насеље све више нестаје, а место њих настаје облас огромних четинарских шума, које често, без прекида, захватају просторије од неколико десетина километара.

Због своје знатне висине (од 1000—1300 метара) ова површина има особине великих шумских просторија Северне Европе. Сваје прекривена прастаром боровом и смрчвом шумом. Пуна је влаге, која не попушта ни у средњем лету; зиме настају рано, снег почине већ у октобру, и не диже се до марта. У овим просторијама и густим шумама, које су доста бриљиво очуване нема ни пута ни стазе, и у њима се може саћи само домаће становништво, које у њој свој век проводи. У тој шуми и у сред дана влада су мрак, из кога се осећа јак мирис смоле и тежак задах влаге. У овоме шумовитом терену, у коме су и долине и главице, је

у принцип, да се свака позиција може узети на јуриш.

— Ви сте данле изгубили много људи?

— То смо и предвидели.

Црвени Крст

Приложили су у новцу: г-џа Паула Ридингер, раденица 40; г-ђа Ленка Војиновића 5; г. Константин Критић, трг. 20; г. Павле Софрић, професор 120; Рачанска Црква 85; г. Раши Милетић држ. светакин 100; г-ђа Евгенија Д-р В. Јовановића, адвоката зл. 100; г. Антоније П. Ђорђевић, књижар 10; г. Милош Алексић, п.п. ковник 0-50; г. Тихомир Б. Јашић, капетан I класе 6-50; г. Ранисав Пурковић, хотелијер 30; г-ђа Тома Суботић 5; г. Михајло Н. Илић, благајник Б. Т. О 24; г-ђа Јулка Лазаревић-Блазнавац 100; г. Михајло Рафајловић, пензионер 10; г. Емило Велимировић, виши контролор Жель. Дирекције 15; г. Реми Орелак 10; г. г. Ђрађа Мајклур, архитекте 20; г-ђа Савета П. Ђурић 5; г. Велисав С. Зарић, рез. пеш. п.поручник по списку прилог I-ог вода 4. чете граничних трупа 167; г. Божко Достић, касапин 100; г-ђа Христина Митровић 10; г. Лавослав Галијана 20; г. Вили Шосбергер, трг. 5; г. Рада Петошевић 10; г. Гвозден Оцокола, пешад. капетан 10; г-ђа Милева Оцокола 10; г-џа Ружица Оцокола 10; г. Божидар Ј. Оцокола 10; г. Коста Николић, трг. 30; г. Јанко Цветковић, млечар 50; г. Т. Офило: Секулић, каферија 30; г. Коста Танајевић, каферија 20; г-џа Драга Јефтњева 5; г. Таско Стојановић, буџар 5; Управа града Београда за г. Едуарда Рајхемајера, бравара 10; Оссобље телефонске централе и радијеници градске мреже 140; г. Илија Чкојовић, трг. у покој души Драгоша и Дајаше Поповића 100; г. Глиша Јосиповић, преко Војне Станице 7-60; г. Стеван А. Ивићић, трг. 50.; г. Хаим Д. Ариел, трг. 200; г-ђа Мила Тодоровић 5; г-џа Даринка Џајић 10; г-ђа Јубица Хладек 2; г. Миливоје Станојевић 10; г. Радисав Радојчић, машиниста 12; г. г. Официри, подофицири и редови IV брдске батерије II позија по приложеном списку 155; г. Милан Вапа, индустрисалац зл. 100; Радња код „Мале Олге“ 20; Ритопечки месни пододбор Црвеног Крста 74-40; г. Станислав Кукла 20; г. Тоша Михајловић, каферија 40; г-џа Угринка Беговић, кројачица 2

Ратне Ситнице

На имење грофова Браницких, у руској Пољској, близу места Виљамова, спустио се један немачки аероплан, који је долетео од стране Варшаве.

Пољски сељаци долете са свих страна да виде аероплан. Али

кад на авијатичарима спазе пруске униформе они дохвате мотке и сакире и полете на Немце.

Ваздухопловци су се очајно бранили из бровнингових револвера, али се сељачке сакире и тојаје однеле победу: авијатичари су били побијени а аероплан уништен.

Између осталих вitezова ордена Подвезице налазе се цареви Аустрије и Немачке, а тако исто и престолонаследник и херцог од Саксен-Кобург-Гота. Статути ордена наређују, да се у Виндзорској капели сваког јутра читају молитве за дуг живот вitezova Подвезице. Међутим, неким Енглесима сад не иде у главу, да се они моле за своје непријатеље, те су затражили од ордена, да се са листе избришу имена енглеских непријатеља.

Главни савет ордена одговорио је, да се тај захтев не може испунити, пошто се орден може одузети само издајницима. И тако сад у Енглеској читају молитве за цара Виљема!

У близини главног града Шкотске, Единбурга, Немци су пре неколико година купили једну фабрику, коју су временом претворили у тврђаву, која би могла послужити као основица за искрцање на белгиско земљиште.

Сад су енглеске власти за то сазнале, те је војска заузела фабрику. У фабричком кругу нађене су већ израђене или вешто скривене платформе за тешке топове, који би могли доминирати не само Единбургом, него и пристаништем у Роситу.

Свака граната топа од 42 сантиметра стаје око 40.000 динара. У току од 24 часа могу се исплатити свега 30 граната.

Кроз Београд

— Репортаже белешке. —

И ГРАНАТА ЗНА ГДЕ БИЈЕ.

Једном мом познанику, ситном, кржљавом и слабуњавом, али необично куражном човеку, који је за све време бомбардовања био у Београду, неки пакосници и људи који немају преча посла у овим тешким временима, изнели су чикарму.

Кад је први пут припуцало јаче, тај мој познаник зајдио је као и многи други мирољубиви грађани, за Ресник. Таман он на

Теразијама, а граната: „Фију..у..!“

Мој познаник стаде и чека. „Фију..у..u..!“ — зуји гранате, па кад

сам понозо изашао на сунце. —

Нигде није лакше залутати, као у овој шуми. Често залутају и сами овашњи сељаци, а како ли

је тек нашим војницима, који у овашњу шуму први пут долазе.

Кад сам дошао до положаја јед-

не наше батерије, нашао сам јед-

ног војника, који је био прива-

зан у грane једног бора, одакле

је посматрао кретање неприја-

теља. Ни једног другог места није

било, одакле би се могло вршити

осматрање! Наше борбе почеле су

баш у најнездодније време. Већ у

почетку септембра почину да се

спуштају густе магле, које падају

сваког јутра, а често се не дижу целог дана. Те су магле тако густе, да се на отвореним местима не види више од четири метра даљине. А како ли је тек у густој шуми. Ето, како су разноврсне и огромне тешкоће с којима се бори наша војска. Мислим да смејемо потпуно објективно рећи, да ни једна наша армија није имала да се бори с овако разноврсним и овако великим теренским тешкоћама и препрекама, и другим природним тешкоћама, с каквима се бори онај део наше војске, који продире у Босну.

Наше операције око Власенице имале су специјалан задатак да овладају железничком станицом

Хан Пијесак, и да угрозе пут који преко Власенице иде с једне стране за Сребрницу, а с друге старне за долину Босне, где се ве- зује за железницу Брод—Сарајево.

Ове комуникације биле су од важности због тога што се преко њих, већим делом, снабдевала ау-

тође до мог познаника учини „пифф..ију.. пфу!“ — и одшиша даље. Тако једном, тако други пут, тако трећи пут. Мој познаник је три пут требао да изгуби живот. Три пут граната таман да падне, па се попишани и продужи пут, још стотину метара. И виде мој познаник — тако бар тврде они пакосници — да га граната неће, па се окуражи и дође у Београд.

ЦИНЦАРИ И МОНИТОР.

За време најтежих дана бомбардовања Београда, у једној кафаници у Скадарлији скупило се неколико Цинцира и брижљиво, са накострешеним косама, ослушкују фијук граната и покушавају да оцене ко зазвијди: хаубица, разорна или кад запишиште оне ситне са монитора, које су баш тога дана учествале да па- дају.

У том тренутку улете у кафану још један Цинцир, улете међу њих и са радосним лицем дрекну:

— Монитор бомбардизе ефиганд а потамо. (Монитор је тукао варош и побегао уз реку.)

— А потамо, а потамо (уз реку, уз реку) — заграјаше Цинцири у глас и поручише по „татар“ кафу. — др. —

ОД РЕДАКЦИЈЕ

Г. Драган Божовић умольава се да се јави где се налази.

Ратни пошто

Тражи се Зарко А. Петковић, редов 3 чете 3 бат. I прек. пука, родом из Крупца. Ко би о њему ма шта знао, моли се да извести Перчу Станковића трг. из Пирота, који ће известити родитеље Заркове.

Милорад Јаковљевић, поднаредник 2. чете 3. баталјона XI пука 3. позива, моли за извештај за свога сина Радомира Јаковљевића, родом из Великих Пчелица, среза левачког округа моравског, који је био келнер у Београду и ступио у добровољце одмах по објави рата.

Моли се сваки онај, који би ма шта знао за Јовану Стојковићу типографу — војнику 3-ће чете, I. допун. баталјона VII. п. шад. пука, који је као рањеник премештен из ваљевске болнице у неку другу болницу у унутрашњости да одмах јави његовој мајци Драги Стојковићи, Књез Михајлов Венац бр. 11.

Моли се сваки онај који би ма шта знао за Милоша Милошевића четника нека јави његовој мајци на адресу: Маца Ј. Милошевић, удова Краљево.

јена код Крупња. Зазути ове комуникације значило би довести аустријску војску код Крупња у веома незгодан положај.

Аустријанци су раније на овим положајима имали више војске, али су знатан део повукли према Зворнику. 13. септембра наши ударе на Хан Пијесак, који су чуваха два баталјона непријатеља. Наши су ударили и са фронта и с оба бока тако да су се Аустријанци морали брзо повући ка Власеницама и Милићима. Напад је био тако изненадан, да су Аустријанци оставили много својих ствари.

Ту је заплењена једна локомотива, 6 вагона муниције, 3 и по вагона зоби, кафе и шећера, 2000 ћебади, две пољске кухиње, 200 цапова брашна, једна аутомобилска кола и много ранчева. Борба око Хан Пијесака вођена је 23. септембра, цео дан, затим ноћу 13. и 14. септембра.

Сваког јутра, а често се не дижу целог дана. Те су магле тако густе, да се на отвореним местима не види више од четири метра даљине. А како ли је тек у густој шуми. Ето, како су разноврсне и огромне тешкоће с којима се бори наша војска. Мислим да смејемо потпуно објективно рећи, да ни једна наша армија није имала да се бори с овако разноврсним и овако великим теренским тешкоћама и препрекама, и другим природним тешкоћама, с каквима се бори онај део наше војске, који продире у Босну.

Наше операције око Власенице имале су специјалан задатак да овладају железничком станицом

Хан Пијесак, и да угрозе пут који преко Сребрнице иде с једне стране за Босну, где се веома незгодан положај.

Умольава се г. Коста Ст. Петровић берберин из Земуна да се одмах картом јави г-ђи Живки Петровић, Црноречка ул. бр. 84. Зајечар.

Моли се сваки који би што знао за Светолика Павлића, поднаредника другог баталјона десетог пе- шадијског пука првог позива, да

јави Милораду Павлићу рањенику чачанска резервна болница соба број 31.

Молим сва она лица која буду знала да ли је у жијеу каплар 2. чете 2. баталјона 19. пука првог позива Радиша Јелића, из Чукаревца, тражи га брат Радомир Јелић п.поручник 18. пука.

Последње вести

Аероплани над Баром

Цетиње, 14. октобра

Последња два дана аустријски аероплани опет су летели над Баром и бацали на пристаниште 9 бомби, али без штете.

С француског бојишта

Париз, 14. октобра. Званично.

Непор је жестоко бомбардован и Немци продолжују свој напоре на фронту Њепор—Дикемид, ма да по последњим вестима без икаква резултата. Сав фронт између Ла Басе био је предмет жестоких наших напада, али су сви ти напади одбијени,

Нови немачки порази

Петроград, 14. октобра. Службено

Борбе су поново отпочеле на фронту у Источној П

Најмодернији, елегантни женски шешири могу се добити ове сезоне само код

Јелене Милкић, модискиње — Београд

јер је као гросиска радња у јулу месецу добила од свију фабриканата. моделе и мустре за зимску сезону по којима је имала извршити поруџбину. Али пошто су настали ратни догађаји, модели су остали за продају и по њима се израђују други. Сем тога радња је успела да преко Солуна добије из Енглеске и Италије прву партију ово сезонских шешира. На тај начин ово је данас једина радња у Србији са модерним женским шеширима.

Поште не примају пакете. Стога се требају на други начин да побрину муштерије из унутрашњости.

ОБУЋАРСКА РАДЊА

Милоша Савића

Коларчева улица број 10
(Теразије)

отворена је сваког дана од 8-12 $\frac{1}{2}$ пре 2-6 по подне.

2-5

Стан за самца

Тражи се стан за самца на Врачару са засебним уласком за једног отменог самца. Јавити уредништву „Пијемонта.“

2-2

Тражи се Јован Деспотовић, дечак од 10 година, син Душана Деспотовића четвара из Београда, који је од пре неколико дана отумарао незнано где. Моли се сваки онако би знао што о Јовану дајави у Проте Матеје улицу број 69.

2-2

Ужиких производа и других деликатеса препоручује радња

Јованке Грујић

Сремска улица до кафана „Мали Војник“

Нарочито препоручује увек свежег печења, кобасица, саламе, добре ракије и вина.

2-5

Настојник за скромну награду нуди се стари поштар фамилијаран човек за настојника имања и за станове надзор који су напустили Београд. Упитати Т. Сретеновића Лауданова ул. бр. 48. Београд. 2-3

Обућа и Камашни у великом избору

спремила је нову партију мушких и женских плитких и високих врло елегантних

ОБУЋАРСКА РАДЊА

Светозара Стојановића, Београд-Цветни Трг

СПРОТУ ОФИЦИРСКОГ ДОМА

2-10

Кошуља и Гаћа

Чарапа, Унтерцига, Шлофијанки и разне платнарске робе, продаје најјевтије и најсолидније, (шаље и на доплату)

Магацин Благојевића

10-10 Београд-Теразије

КОЛОНИЈАЛНА РАДЊА

НА ВЕЛИКО

Алкалаја — и Рајковића

Краља Петра ул. 47.

отворена је.

3-6

Хонорар. Месечно књиговође или кореспондента тражи хонорарно један дугогодишњи књиговођа и кореспондент са знањем српског, француског, талијанског и немачког језика.

Упитати уредништво „Пијемонта“

3-

ПЕГЛЕРСКА РАДЊА

Добривоја Стефановића

Македонска бр. 42.

прима на прање и пеглање све врсте веша и одела. Отворена је од 6 ујутру до 8 увече.

5-5

РАДИОНИЦА

Веселиновића

Македонска ул. бр. 15, преко пута кафана „Гинића“ — Београд

Отворена је целог дана и препоручује

СОПСТВЕНУ ИЗРАДУ

БЕЛОГ РУБЉА кошуља и гаћа мушких и женских у више квалитета.

МАШЛИЈА (КРАВАТИЈА) у више квалитета и цена.

ЧАРАПА мушких, женских и дечијих од фула и вунених разних цена

и квалитета.

БРКОВЕЗА у свима квалитетима и ценама.

Примам поручбине за израду белог рубља и чарапе.

Чарапе се подштреју.

Поручбине из унутрашњости извршујем пре

ма прилици пошто поште

не примају пакете.

С поштовањем

Божа Веселиновић

6-10

ОООООООООО

Сима Маћешић

КАФАНА

КОД ДВА МЕГДАНЦИЈЕ

Македонска 42.

Извештава своје госте и своје пријатеље да му је радња сваког дана отворена. Пошто је моја кујна београдској публици позната, стога упозоравам да имам добра пића и јела по умереној ценам.

3-5

ОООООООООО

„Пијемонт“ прима огласе по најумеренијој ценам.

ОООООООООО

Хотел „Златни Ангел“

ВАСИНА УЛИЦА

Препоручује својим пријатељима и муштеријама

најбоље пиће и домаћу

кујну.

Хотел располаже

са великим бројем младих и елегантно на

мештених соба.

Цене су најумереније.

С поштовањем

Васа Николић

хотелијер

3-6

АПОТЕКА

код ПРЕСТОЛОНАСЛЕДНИКА АЛЕКСАНДРА

Д-р Луке Ј. Панића-Београд

улица Краља Петра број 77.

није била затворена ни за време бомбардовања што јавља п. потрошачима ради знања

Има велико дрогериско стовариште

Лекова, парфимерија, завојног материјала и минералних вода.

Све даје по дрогериској ценам, и шаље одмах где се буде желело без икакве посебне награде

2-3

Соли ситне, свежих лимунова и брашна

ИМА НА ВИШЕ И МАЊЕ

КОЛОНИЈАЛНО-БАКАЛСКА РАДЊА

МИТРА ВУКОВИЋА Београд-Теразије

између „Москве“ и „Балкана“

2-3

КРАЉ. СРП. ДВОР. ФАРБАР

Младен Савић

Авалска 11. — Телефон 2052.

прима све фарбарске и молерске послове.

4-5

Подрум Радисава Поповића

КАФ. КОД „ЗАДУЖБИНЕ“

услед порушене кафана пресељен је у Нишку ул. бр. 48. где се може добити чистог и природног пића на више и на мање.

3-3

ПОТПУНО НОВА РЕНОВИРАНА ШТАМПАРИЈА

Телефон 15-91.

Прима на израду: Књиге, разна дела, протоколе, ценовнике, јеловнике, свадбене позванице, вереничке карте, у различитим форматима плакете, биоскопске програме, улазнице, визиткарте, као и разне друге штампарске послове.

ПОТПУНО ЧИСТА И БРЗА ИЗРАДА.

„ПИЈЕМОНТ“

у својој сопственој згради

Краља Александра бр. 12.

Снабдевена потпуно најновијим словима, шарама, линијама и свим могућим штампарским машинама и бојама.

Са две најновијег система „LINOTYP“
СЕЦ-МАШИНАМА

Прима на израду све могуће штампарске послове.

Телефон 15-91.

О солидности и умереним ценама, као и о самој изradi ма каквог штампарског посла штампарија „Пијемонт“ ставља на расположење публици да се и сама о свему лично увери.

ЦЕНЕ СУ ВРЛО УМЕРЕНЕ.